

Dokument ze zasedání

B10-0444/2026

5.10.2026

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké
představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 136 odst. 2 jednacího řádu

o nedemokratických volbách do ruské Státní dumy v roce 2026 a jejich
důsledcích pro občanskou společnost
(2026/2907(RSP))

**Sergey Lagodinsky, Ville Niinistö, Maria Ohisalo, Nicolae Ștefănuță,
Hannah Neumann**
za skupinu Verts/ALE

Usnesení Evropského parlamentu o nedemokratických volbách do ruské Státní dumy v roce 2026 a jejich důsledcích pro občanskou společnost (2026/2907(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Rusku a Ukrajině, zejména ta, která byla přijata po eskalaci války Ruska proti Ukrajině v únoru 2022,
 - s ohledem na Kodaňský dokument Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) z roku 1990, a zejména na odstavce 6, 7 a 8 uvedeného dokumentu,
 - s ohledem na Chartu OSN,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 25. dubna 2024 o nedemokratických prezidentských volbách v Rusku a jejich nezákonném rozšíření na okupovaná území¹,
 - s ohledem na rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy ze dne 29. září 2026 s názvem „Zfalšované ‚volby‘ v Rusku a jeho destabilizující útoky na Evropu“,
 - s ohledem na čl. 136 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se v Ruské federaci ve dnech 18. až 20. září 2026 konaly parlamentní volby do Státní dumy; vzhledem k tomu, že byly vedeny bez jakékoli náznaku rovných podmínek a vyznačovaly se mnoha omezeními a militarizací, které ještě zhoršila nezákonná útočná válka Ruska proti Ukrajině, a jako takové nesplňovaly žádné demokratické normy; vzhledem k tomu, že Rusko nezákonně organizovalo hlasování na dočasně okupovaných územích Ukrajiny, konkrétně v Autonomní republice Krym a ve městě Sevastopol, jakož i v částech Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti;
- B. vzhledem k tomu, že ruské orgány nepozvaly Úřad OBSE pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) ke sledování průběhu voleb, což je v rozporu se závazky, které Rusko přijalo jako zúčastněný stát OBSE, včetně Kodaňského dokumentu z roku 1990; vzhledem k tomu, že změny ruských volebních zákonů prakticky znemožnily jakékoli smysluplné monitorování a výrazně omezily úlohu sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že ačkoli není možné nezávisle ověřit všechna tvrzení, ti, kteří měli možnost volby sledovat, hlásili přítomnost ozbrojených vojáků ve volebních místnostech, případy, kdy byl některým voličům odepřen vstup a pozorovatelé byli zadržováni ve volebních kabinách, jakož i další porušení, včetně otevření zapečetěných volebních urn, nezajištění dveří volebních místností přes noc a případů, kdy bylo voličům odepřeno vydání volebních lístků; vzhledem k tomu, že se rovněž objevily zprávy o tom, že voličům byly mimo volební místnosti nabízeny smlouvy s ministerstvem obrany;

¹ Úř. věst. C, C/2025/3709, 17.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3709/oj>.

- C. vzhledem k tomu, že občanští volební pozorovatelé informovali o rozsáhlém nátlaku na zaměstnance a další voliče, aby se voleb zúčastnili, včetně nátlaku na pracovišti a postupů zaměřených na kontrolu, zda jednotlivci hlasovali; vzhledem k tomu, že jakýkoli nátlak, sledování nebo odvetná opatření související s účastí ve volbách narušují svobodu a tajný charakter hlasování a schopnost občanů vyjádřit svou politickou vůli bez strachu;
- D. vzhledem k tomu, že domácí občanští volební pozorovatelé informovali o systematickém bránění nezávislému sledování průběhu voleb, včetně odepření přístupu do volebních místností více než 1 500 pozorovatelům spojeným s Komunistickou stranou a stranou Jabloko již během prvního dne hlasování, o vyvedení pozorovatelů policií nebo na základě soudních příkazů a o omezeních bránících pozorovatelům v účinném sledování volebních urn; vzhledem k tomu, že tyto zprávy byly shromážděny z 67 regionů Ruské federace;
- E. vzhledem k tomu, že ruské orgány systematicky vylučovaly demokratické opoziční síly ze skutečné politické soutěže, přičemž opoziční politici byli uvězněni, vyhnáni do exilu nebo jim bylo znemožněno kandidovat; vzhledem k tomu, že vyloučení kandidátů strany Jabloko z federální kandidátní listiny dále omezilo možnosti volby ruských voličů, čímž byla z volebního procesu odstraněna jedna z posledních zbývajících opozičních sil a jediná registrovaná strana s protiválečným programem; vzhledem k tomu, že protiváleční politici, včetně místopředsedů strany Jabloko Maxima Kruglova a Leva Šlosberga, byli uvězněni;
- F. vzhledem k tomu, že autoritářský režim v Rusku již po desetiletí využívá těchto stále podvodnějších a fraškovitějších voleb k tomu, aby vytvořil zdání demokracie a nadále soustřeďoval veškerou moc v rukou Vladimira Putina; vzhledem k tomu, že s pomocí loajálních bezpečnostních složek, servilních soudů, státem kontrolovaných médií zajišťujících nepřetržitý příval propagandy a dezinformací a zákonodárského sboru složeného z vládnoucí strany a poddajných opozičních stran potlačuje vláda jakýkoli nesouhlas;
- G. vzhledem k tomu, že moderní fáze represí vůči ruské občanské společnosti začala přijetím tzv. zákona o zahraničních agentech v roce 2012, který vedl k tomu, že mnoho organizací bylo označeno za „nežádoucí“ nebo „zahraniční agenty“; vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodajka OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Ruské federaci Marijana Kacarovová a další odborníci OSN dospěli k závěru, že od plnohodnotné invaze na Ukrajinu v roce 2022 „ruské orgány urychlily své útoky na základní svobody systematickým rozebíráním toho, co zbývá z nezávislé občanské společnosti“; vzhledem k tomu, že ruské orgány v posledních letech zneužívají právní předpisy v oblasti národní bezpečnosti a veřejné bezpečnosti k pronásledování právníků, novinářů, protiválečných aktivistů a obránců lidských práv a stále častěji zneužívají ustanovení týkající se boje proti extremismu a terorismu tím, že označují organizace občanské společnosti za „extremistické“ či „teroristické“ a vznášejí proti jejich členům či komukoli, kdo s nimi je spojen, trestní obvinění, včetně obvinění souvisejících s extremismem a terorismem; vzhledem k tomu, že více než 300 organizací bylo označeno za „nežádoucí“, zatímco více než 1 227 subjektů a jednotlivců bylo označeno za „zahraniční agenty“; vzhledem k tomu, že na „seznam teroristů a extremistů“ bylo zařazeno nejméně 830 organizací a 20 000 osob; vzhledem k tomu, že v současné době

je v Rusku vězněno více než 1 700 osob jako politických vězňů;

- H. vzhledem k tomu, že běžnou praxí jsou trestní stíhání, zadržování, disciplinární řízení a zbavení licence advokátů zastupujících obžalované v politicky citlivých případech, stejně jako stíhání obránců lidských práv a právníků, kteří monitorují podmínky zadržení a podávají zprávy o údajném mučení; vzhledem k tomu, že se množí zprávy o mučení a jiných formách špatného zacházení ve vazebních zařízeních a věznicích, spolu s dlouhodobou represivní izolací, odepíráním nezbytné lékařské péče, omezením komunikace a překážkami v právním zastoupení osob zadržených nebo uvězněných kvůli své činnosti v oblasti lidských práv;
- I. vzhledem k tomu, že Putinův režim prostřednictvím svých represivních opatření zdecimoval celou generaci ruské občanské společnosti, demokratické politické opozice a organizací na ochranu lidských práv, včetně organizací „Memorial“ a „Moskevská helsinská skupina“; vzhledem k tomu, že jen za uplynulý rok byly občanské organizace přidružené k organizaci „Memorial“ a organizace „OVD-Info“ označeny za extremistické organizace, čímž se zvýšilo riziko stíhání osob, které je podporují nebo s nimi jsou spojeny;
- J. vzhledem k tomu, že organizace občanské společnosti zabývající se právy žen, právy LGBTIQ+ a ochranou životního prostředí jsou ze strany orgánů silně pronásledovány; vzhledem k tomu, že represe vůči LGBTIQ+ osobám prostřednictvím uplatňování právních předpisů proti extremismu se stále zhoršují, přičemž ruské soudy v sedmi regionech zakazují skupiny, které LGBTIQ+ osobám poskytují podporu, jako „extremistické“ organizace;
- K. vzhledem k tomu, že kromě zakořeněného stavu strachu a kontroly uvnitř Ruska rozšířily úřady v posledních letech svůj státem řízený systém, jehož cílem je sledovat, zastrašovat a trestat kritiky v zahraničí a vyvíjet nátlak na jejich rodiny v Rusku prostřednictvím nezákonných aktů nadnárodní represe; vzhledem k tomu, že nedávná zpráva zvláštního zpravodaje OSN o situaci v oblasti lidských práv v Ruské federaci představila 400 zdokumentovaných případů a dospěla k závěru, že nadnárodní represe ze strany Ruska jsou systematické a institucionalizované; vzhledem k tomu, že v EU pobývá řada ruských disidentů, zástupců médií a občanské společnosti, kteří byli nuceni opustit Rusko, protože se svou kritikou vlády vystavovali značnému riziku odvetných opatření ze strany státu; vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodajka OSN vyzvala k tomu, aby úmluva OSN o nadnárodních represích stanovila společné definice, povinnosti hostitelského státu a rámce pro prevenci, odpovědnost a spolupráci mezi státy;
- L. vzhledem k tomu, že dne 23. června 2026 se v Evropském parlamentu konal druhý bruselský dialog s ruskými prodemokratickými a protiválečnými aktéry, na němž se sešli zástupci ruských demokratických sil, protiválečných aktivistů, občanské společnosti a akademické obce se zástupci orgánů EU a mezinárodními partnery s cílem poskytnout strukturovanou a inkluzivní platformu pro dialog a spolupráci;
- 1. odsuzuje všechna porušení volebních pravidel, jichž se režim Vladimira Putina dopustil během ruských parlamentních voleb ve dnech 18. až 20. září 2026, jakož i předchozí dlouhodobé a záměrné ničení veškerých zbytků demokracie v Rusku; dochází k závěru,

že toto zinscenované představení ruských úřadů mělo jeden cíl, a to vytvořit zdání volební legitimacy pro Putina, jeho politiku neúprosných domácích represí a především pro útočnou válku proti Ukrajině;

2. odsuzuje všechny formy nátlaku na voliče, včetně nátlaku ze strany zaměstnavatelů, veřejných institucí nebo jiných hierarchických vztahů, jakož i praktiky, jejichž cílem je sledovat, zda jednotliví občané hlasovali; zdůrazňuje, že volební účast musí být dobrovolná a že musí být účinně zaručena tajnost hlasování, a to i v případech, kdy se používají elektronické hlasovací systémy;
3. odsuzuje systematické zastrašování, obstrukce, vystěhovávání a zadržování domácích volebních pozorovatelů; zdůrazňuje, že smysluplné vnitrostátní a mezinárodní pozorování průběhu voleb je nepostradatelnou zárukou integrity voleb; vyzývá ruské orgány, aby ukončily veškerá odvetná opatření vůči občanským pozorovatelům a osobám dokumentujícím porušování volebních předpisů;
4. odsuzuje využívání údajného mezinárodního pozorování voleb jako nástroje politické legitimizace a dezinformací; vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost, Komisi a členské státy, aby systematicky identifikovaly a odhalovaly organizované úsilí o prezentování pozorovatelských misí, které nejsou nezávislé, jako rovnocenných s volebními pozorovatelskými misemi prováděnými v souladu se zavedenými mezinárodními normami, včetně těch, které provádí OBSE/ODIHR;
5. jednoznačně odsuzuje nezákonné tzv. volby konané na dočasně okupovaných územích Ukrajiny a opakuje, že neuznává jejich konání ani výsledek; zdůrazňuje, že jejich organizování představuje jasné porušení svrchovanosti Ukrajiny a mezinárodního práva; vyzývá k přijetí omezujících opatření EU vůči osobám zapojeným do organizace těchto nezákonných voleb nebo osobám, které v nich kandidovaly, jakož i vůči osobám odpovědným za oslabování možnosti svobodných a spravedlivých voleb v Rusku;
6. neuznává Státní dumu vytvořenou po volbách v září 2026 jako legitimní reprezentativní a zákonodárný orgán Ruské federace; zdůrazňuje, že volby nebyly svobodné ani spravedlivé vzhledem k systematickému vylučování a represím vůči demokratickým a protiválečným politickým aktérům, včetně Jabloka, hlášeným závažným porušením volebních předpisů a absenci smysluplného nezávislého monitorování; domnívá se, že oficiální výsledky proto nelze považovat za spolehlivý projev politické vůle ruského lidu, který byl zbaven skutečné politické volby; dále zdůrazňuje, že volby nezákonně zahrnovaly dočasně okupovaná území Ukrajiny, kde bylo 11 křesel (2,4 % z celkového počtu) přiděleno v nezákonně zřízených jednočlenných volebních obvodech, zatímco hlasy, které tam byly odevzdány, byly zahrnuty do celostátního počtu, který určuje všech 225 křesel na stranické listině, což znamená, že nezákonné hlasování ovlivnilo mechanismus přidělování 236 ze 450 křesel, tj. 52,4 % komory; domnívá se, že tyto okolnosti zbavují výslednou Státní dumu a její legislativní akty a politická rozhodnutí demokratické legitimacy; vyzývá Radu a členské státy, aby zaujaly stejný neuznávající postoj;
7. bere na vědomí statečnost Rusů, kteří pokojně vystupují proti režimu, a oceňuje ruskou protiválečnou a demokratickou občanskou společnost, nezávislé novináře, obránce lidských práv, obránce životního prostředí, organizace hájící práva žen a organizace

hájící LGBTIQ+ osoby, které pokračují ve své práci v Rusku i mimo něj; vyzývá EU a její členské státy, aby posílily svou podporu ruské protiválečné a prodemokratické občanské společnosti, demokratických aktérů a nezávislých ruskojazyčných sdělovacích prostředků, a to i podporou přístupu k necenzurovaným informacím v Rusku; vítá druhý Bruselský dialog s ruskými prodemokratickými a protiválečnými aktéry, který se konal v Evropském parlamentu v červnu 2026, a vyzývá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost, aby spolupracovaly s Parlamentem s cílem navázat na tuto iniciativu prostřednictvím pravidelné a strukturované spolupráce s ruskými demokratickými silami a protiválečnou občanskou společností;

8. vyzývá Komisi a členské státy, aby prostřednictvím příslušných vnitřních a vnějších finančních nástrojů zajistily dostatečné a předvídatelné dlouhodobé financování v rámci víceletého finančního rámce na období 2028–2034 pro ruskou protiválečnou a prodemokratickou občanskou společnost, obránce lidských práv, nezávislé novináře a sdělovací prostředky a iniciativy na podporu přístupu k nezávislým informacím a boje proti dezinformacím, a to jak v Rusku, tak v exilu; zdůrazňuje, že tato podpora představuje strategickou investici do vlastní bezpečnosti a demokratické odolnosti EU a přispívá k cílům Evropského štítu pro demokracii, zejména bojem proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování, ochranou informačního prostoru a posílením nezávislých sdělovacích prostředků a občanské společnosti;
9. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly koordinovaná řešení pro ruské obránce lidských práv, demokratické aktivisty, nezávislé novináře a další ohrožené osoby, které legálně pobývají v EU a nemohou získat nebo nelze rozumně očekávat, že získají cestovní pasy nebo jiné cestovní doklady prostřednictvím ruských konzulárních úřadů; vyzývá k tomu, aby byly v případech, kdy to umožňují vnitrostátní právní předpisy a právní předpisy EU, k dispozici vhodné vnitrostátní cestovní doklady nebo jiná zákonná řešení dokumentace, aniž by se dotčené osoby musely obracet na příslušné orgány, pokud by to mohlo tyto osoby nebo jejich příbuzné vystavit riziku pronásledování nebo odvetných opatření;
10. žádá, aby se pro ruské disidenty pobývající v EU zjednodušily postupy pro registraci organizací a subjektů, otevírání bankovních účtů a provádění dalších administrativních úkonů, aby tak tyto osoby mohly pokračovat ve své práci v exilu;
11. požaduje okamžité a bezpodmínečné propuštění všech politických vězňů, včetně Leva Šlosberga, Maxima Kruglova, Alexeje Gorinova, Dmitrije Ivanova, Ioanna Kurmojarova, Viktorie Petrové, Marii Ponomarenkové, Dmitrije Talantova, Jurije Dmitrijeva a Ivana Safronova; vyzývá delegaci Evropské unie v Ruské federaci, aby tam, kde je to možné, i nadále sledovala jejich situaci a soudní případy;
12. vyjadřuje podporu práci zvláštní zpravodajky OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Ruské federaci a vyzývá členské státy k zajištění toho, aby jí Rada OSN pro lidská práva během 63. zasedání znovu prodloužila mandát; zdůrazňuje, že tento konkrétní mandát je zapotřebí k tomu, aby bylo možné adekvátně reagovat na stupňující se porušování lidských práv ze strany ruské vlády vůči občanské společnosti a všem ostatním, kteří vyjadřují pokojnou kritiku a brání občanský prostor; domnívá se, že tento mandát rovněž poskytuje mezinárodní životně důležitý nástroj pro zapojení a podporu ruských obránců lidských práv, aktivistů a organizací občanské společnosti,

kteří jsou stále více izolováni, neboť Putin posiluje svou kontrolu nad svým třetím desetiletím u moci;

13. zdůrazňuje, že Rusko stále více využívá nadnárodní represe k výkonu kontroly nad aktéry občanské společnosti v exilu a dalšími disidenty v zahraničí, a to i v rámci EU; souhlasí s výzvou zvláštní zpravodajky OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Ruské federaci k vypracování úmluvy OSN o nadnárodních represích;
14. opětovně zdůrazňuje svou neochvějnou solidaritu s obyvateli Ukrajiny a podporu její nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic; požaduje, aby Rusko a jeho zástupné síly zastavily veškeré vojenské akce, stáhly všechny vojenské jednotky z celého mezinárodně uznaného území Ukrajiny, ukončily nucené deportace ukrajinských civilistů a propustily všechny zadržované Ukrajince;
15. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, parlamentům členských států a ruským orgánům.